

Aan

De fractie van D66

Onderwerp Datum
Beantwoording schriftelijke vragen ondermijnende criminaliteit en burgerzaken 29 september 2022

Geachte D66-fractie,

Op 31 augustus 2022 heeft uw fractie schriftelijke vragen gesteld over ondermijnende criminaliteit en burgerzaken. Hierbij vindt u de beantwoording van deze vragen.

- 1. Zijn er in Diemen in de afgelopen jaren gevallen van fraude door ambtenaren bij Burgerzaken bekend?**

Nee.

De staatsecretaris stelt in haar brief dat de 3 meest voorkomende procedurele afwijkingen zijn:

- I. Het behandelen en inklaren door een en dezelfde ambtenaar (komt veel voor bij gemeenten met minder dan 100.000 inwoners)**
  - II. Een pasfoto wordt goedgekeurd zonder specifieke reden aan te geven, ondanks dat de programmatuur de pasfoto afkeurt**
  - III. Afwijkingen, zoals documenten die worden uitgereikt na het verstrijken van de expiratieperiode van 3 maanden na ontvangst van de aanvraag of documenten die worden uitgereikt buiten de publieksopeningstijden.**
- Dergelijke procedurele fouten zijn niet altijd een teken van corruptie, maar kunnen we een omgeving scheppen waarin corruptie kan ontstaan.

- 2. Heeft het college zicht op hoe vaak deze en andere procedurele afwijkingen in Diemen zijn voorgekomen in de afgelopen jaren? Zo ja, hoe vaak is dat voorgekomen? Zo nee, hoe wil het college hier inzicht in krijgen?**

Gemeente Diemen doet elk jaar een Zelfevaluatie Reisdocumenten, zoals verplicht is gesteld in de Paspoortuitvoeringsregeling Nederland. Het onderzoek is gericht op de toepassing van de beveiligingsmaatregelen en overige aspecten van het aanvraag- en uitgifteproces van reisdocumenten, bestaande uit wettelijke verplichtingen en aanvullende kwaliteitsmaatregelen. Het is een lijst met vragen waarbij men punten krijgt indien een proces geheel of gedeeltelijk volgens regelgeving of aanbeveling wordt uitgevoerd. Bij de

meest recente zelfevaluatie had gemeente Diemen een score van 98,0%, en zit daarmee boven het landelijke gemiddelde voor gemeenten van 96,4%.

De staatsecretaris stelt in haar brief:

“Bovendien zal functiescheiding worden ingezet, zodat de aanvraag en uitgifte niet door eenzelfde medewerker kan worden gedaan. Dit laatste is de oplossing voor het merendeel van de geconstateerde procedurele afwijkingen in het aanvraagproces.”

Dit is al staand beleid bij de afdeling Burgerzaken. De aanvraag wordt gedaan door een medewerker Burgerzaken, en de uitgifte wordt gedaan door een medewerker KCC/receptie.

3. Welke maatregelen zijn er in Diemen genomen om procedurele afwijkingen en/of fraude bij Burgerzaken door ambtenaren inzichtelijk te maken en te voorkomen? En in hoeverre lukt het om deze maatregelen ook uit te voeren?

De belangrijkste beheersmaatregel is de bovengenoemde functiescheiding. De medewerkers gebruiken daarnaast hulpmiddelen als de Handleiding Uitvoeringsprocedures, het Handboek Burgerzaken Amsterdam, het Adviesbureaucontroles en de RvIG. Er zijn dagelijkse controles, vierogen-principes en jaarlijkse audits. Er is een kwaliteitsmanager Burgerzaken. Er wordt externe, specialistische kennis en menskracht ingeschakeld als dat nodig is. Er is geïnvesteerd in een opleidingsplan waarmee iedere medewerker óf een opfrisser krijgt, óf extra geschoold wordt in de theorie en uitvoering van Burgerzaken.

4. Is het college van mening dat er meer maatregelen in Diemen nodig zijn? Waarom wel of niet?

Het college is van mening dat met deze maatregelen het voorkomen van fraude en het volgen van de juiste procedures voldoende gewaarborgd is. Er kunnen menselijke fouten zijn, maar omdat de uitvoering van de wetten, circulaires en Rijksbeleid mensenwerk is, is dat nooit uit te sluiten.

5. Welke maatregel wil het college nemen om te voorkomen dat procedurele afwijkingen en/of fraude vaker voorkomen? En hoe kijkt het college in dat licht naar de maatregelen die door de staatsecretaris zijn aangekondigd in de brief?

De door de staatssecretaris aangekondigde maatregelen zijn nuttig. Enkele daarvan, zoals een VOG voor alle medewerkers en het Diplomastelsel Burgerzaken, worden in Diemen al gedaan. Bij het Diplomastelsel volgen de medewerkers een nieuw landelijk systeem van opleidingsmodules van MBO- en HBO-niveau volgens het Nederlands Kwalificatieraamwerk NLQF, waarbij de examens door de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken worden afgenomen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Diemen,

de secretaris,

de burgemeester,

G.T. Wildeman

E. Boog